

Onderbouwing & noodzaak

1. Op basis van de eerder door jullie opgestelde memo (zie bijlage) kwam de benodigde leningsfaciliteit uit op ongeveer €500 (uitgaande van een cap van €50 miljoen per reisorganisatie). We zouden op basis van de actuele cijfers graag nog eens bij de omvang en de onderbouwing willen stil staan.
Wij hebben de uitvraag opnieuw uitgezet bij de TOP20, maar zijn nog bezig e.e.a. te verduidelijken. Tevens zullen we aan de hand van jullie vragen nog aanvullend (telefonisch) overleg met enkele spelers inplannen. Voor onze volgende bijeenkomst zullen we een bijgewerkt overzicht verstrekken.
2. Voor ons is het van belang dat alle andere faciliteiten om liquiditeit in de sector te brengen zijn benut of afgewezen. Bijvoorbeeld de GO-C of BMKB-C. Van RvO begrepen we dat er wel degelijk GO-C aanvragen worden goedgekeurd. Waar zit volgens SGR/ANVR dan precies het probleem wat betreft het gebruik van de generieke regelingen?
Bij de TOP20 zien we dat volop gebruik gemaakt wordt van NOW (1-3) en in beperkte mate van TVL. Tijdens bovengenoemd nader overleg met TOP20 zullen we uitleg vragen omtrent (i) waarom geen verzoek tot GO-C gedaan is dan wel (ii) waarom GO-C is afgewezen.
3. Hoe zien jullie de uitputting van de voucherkredietfaciliteit voor je? Verwachten jullie dat dit verspreid zal zijn over een aantal kwartalen of dat alles gelijk in het eerste kwartaal wordt benut door de sector?
Onze verwachting is dat de reisbranche de voucherbank reactief zal aanwenden, met andere woorden pas tot uitbetaling van de vouchers overgaat als de consument erom vraagt. Dat zal waarschijnlijk leiden tot een spreiding over een aantal kwartalen. De onzekerheid omtrent wanneer reizen weer mogelijk (en gewenst is) blijft waarschijnlijk voorlopig bestaan. Daarom is het lastig in te schatten hoe groot de kans is dat de consument zal besluiten tot het omzetten van uitgegeven vouchers in een nieuwe boeking.
4. Wat betekent deze voucherkredietfaciliteit in de volgende twee scenario's: Scenario 1: we 'overleven' Corona en vanaf het komend voorjaar is alles redelijk normaal vs. Scenario 2: deze pandemie duurt langer voort en er komt voorlopig geen vaccin waardoor ook het komend seizoen verloren gaat.
Scenario 1: de voucherbank zal het urgente liquiditeitsprobleem ontstaan door de voucher bubbel grotendeels oplossen en door het weer opengaan van de reismarkt zal terugbetaling van de lening realistisch zijn.
Scenario 2: de voucherbank zal het urgente liquiditeitsprobleem ontstaan door de voucher bubbel grotendeels oplossen, en in combinatie met NOW 3 en reeds door de reisbranche genomen (reorganisatie)maatregelen, vele bedrijven in staat stellen te overleven totdat later in 2021 weer wel gereisd kan en gaat worden.
Het worst case scenario blijft dat er geen voucherbank komt en door het dan ontstane liquiditeitsprobleem vele reisorganisaties de komende maanden het zullen opgeven resp. zullen omvallen (met mogelijke kettingreactie). Dan is er een zeer reële kans dat het vermogen en de (Euro 150 mio) leningsfaciliteit van SGR niet voldoende zal blijken om alle consumenten te compenseren en komt de rekening (incl de niet door SGR terug te betalen lening) alsnog bij de overheid terecht gegeven haar stelselverantwoordelijkheid voortvloeiende uit de EU-richtlijn Pakketreizen.

Vormgeving & voorwaarden

5. Wat voor vorm van krediettoetsing wil SGR gaan toepassen? Hoe wordt geborgd dat de lening uitsluitend gebruikt wordt voor het terugbetalen van vouchers? Cf. Deens model: hoe wordt gecorrigeerd voor 'terug ontvangsten' van leveranciers?
Wij hebben twee werkgroepen ingericht met vertegenwoordiging vanuit de reiswereld. De eerste werkgroep wordt gevraagd te komen met een advies omtrent welke criteria gehanteerd moeten worden om vast te stellen of een reisorganisatie in aanmerking komt voor de voucherbank. Het startpunt zal zijn het kader wat gehanteerd wordt door RVO bij GO-C: Nederlandse ondernemingen met substantiële activiteiten in Nederland; in de kern gezond; bevredigende rentabiliteits- en continuïteitsperspectieven; alleen Fresh Money; geen bovenmatige kapitaalonttrekking in de laatste 12 maanden; GO-C voor financiering van

liquiditeitstekorten als gevolg van de coronacrisis. Echter, er is een belangrijk verschil met de positie van een bank bij de GO-C regeling t.o.v. positie van de staat bij de voucherbank. De bank loopt nog geen risico, en kan bij twijfel eenvoudig neen zeggen. Bij de voucherbank situatie loopt de staat al een aanzienlijk risico gegeven haar stelselverantwoordelijkheid, en zou de verstrekking van de lening gezien kunnen worden als een "herstructurering" van de bestaande schuld met betere kansen op terugbetaling.

De tweede werkgroep wordt gevraagd het proces omtrent de verstrekking van de lening nader uit te werken, met in het bijzonder aandacht voor het verificatieproces (gericht op het vaststellen dat lening alleen aangewend kan worden voor terugbetaling van vouchers) en de benodigde afstemming indien een Reisagent betrokken is in de terugbetaling.

Terug ontvangsten van leveranciers: het is onmogelijk hieromtrent inzicht te krijgen gegeven de enorme variëteit aan situaties: de vooruitbetaalde accommodatie (i) kan niet terugbetalen, (ii) wil niet terugbetalen, (iii) heeft zelf een voucher/tegoedbon afgegeven, (iv) heeft refund verstrekt. Misschien is het wel mogelijk om afspraken te maken met KLM/Transavia: als zij tot terugbetaling overgaan van de airline tickets aan de reisorganisaties, worden deze bedragen aan SGR betaald en direct op de verstrekte voucherbank lening van de betreffende reisorganisatie in mindering gebracht (en SGR betaalt voor die bedragen de lening aan de staat terug). NB: bij het Deense model is hiervoor het verstrekte leningsbedrag niet gekort; terugbetaling door leveranciers resp. airlines levert de Deense reisorganisatie extra liquiditeit op.

6. Hoe wordt terugbetaling van de lening aan de staat gegarandeerd als een bedrijf na de lening alsnog failliet gaat?

Er kunnen hieromtrent geen garanties worden afgegeven. Zoals eerder besproken is SGR bereid om naast de regierol ook een gedeelte van dit kredietrisico voor haar rekening te nemen (in aansluiting op GO-C regeling is voorgesteld dit te stellen op 20% van het leningsbedrag).

Zoals eerder gesteld, gegeven de stelselverantwoordelijkheid loopt de staat op dit moment ook al risico met betrekking tot de (vooruit)betaalde reissommen en uitgegeven vouchers. Het zou derhalve onrealistisch van de staat zijn om te verwachten dat bij een voucherbank het risico volledig afgewenteld kan worden op andere partijen.

7. Hoe worden de leningen juridisch gezien vormgegeven? Is het een lening van de staat aan SGR en sluit SGR afzonderlijke leningsovereenkomsten met de reisorganisaties?
SGR krijgt een lening van de staat, en SGR sluit afzonderlijke leningsovereenkomsten met de reisorganisaties, alles op basis van overeenkomsten met duidelijke afspraken omtrent verdeling van rollen en risico's.

8. Een rente van 2% achten wij niet realistisch, de rente zal meer marktconform moeten zijn om te voorkomen dat door deze voucherkrediet oplossing de sector afziet van het gebruik van de generieke regelingen. Hoe ziet de SGR dit in relatie tot grote verschillen in kredietwaardigheid van de deelnemers?

Wij hebben begrepen dat een rente van 2% past binnen het staatsteunkader. Ter informatie, de lening die binnen het Deense model is verstrekt aan de Deense reisorganisaties is zelfs aanzienlijk lager dan deze 2%. Wij zullen zoals eerder gemeld nog nadere feedback geven omtrent het wel/niet gebruiken van GO-C door de reisbranche.

Een aandachtspunt blijft dat de voucherbank alleen maar het door Corona ontstane liquiditeitsprobleem oplost voor de reisbranche. Ondanks toezeggingen in maart van het kabinet te komen met een compensatieregeling met passende maatregelen voor de genoemde gesloten sectoren, is er nog niets specifiek aangeboden aan de reisbranche. Sinds het uitbreken van Corona is de reisbranche geconfronteerd met aanzienlijke annulerings schade. Tot op heden lijkt de overheid niet bereid tot compensatie van deze schade. Steeds weer als een reisadvies door de NL overheid op oranje wordt gezet, moeten de reisorganisaties kosten maken om reizigers op bestemmingen terug te halen naar NL. Tevens moeten de reisorganisaties de reizen naar deze bestemmingen annuleren en daarvoor de consument een refund dan wel een voucher geven. Extra pijnlijk in deze situatie is dat KLM en Transavia gewoon door blijven vliegen naar deze oranje bestemmingen en de reisorganisaties een refund van de ticket weigeren! Dus wij vinden dat enige coulance met betrekking tot het te hanteren rente percentage redelijk is.

9. Wij begrepen ook dat sommige reisorganisaties reizen hebben vooruitgeschoven in plaats van het uitkeren van vouchers? Hoe groot is het gebruik hiervan binnen de bij SGR aangesloten organisaties en gaat dit wel/niet vallen onder de beoogde oplossing?
De omvang van de voucherbank, en vervolgens de toewijzing daarvan aan de individuele reisorganisaties, zal gebeuren op basis van de huidige stand van zaken. En als de aanvragen hoger liggen dan het door de overheid beschikbaar gestelde bedrag, zal op basis van vooraf afgesproken regels, de toewijzing lager uitvallen. Als daarna additionele vouchers worden uitgereikt, dan zal terugbetaling daarvan t.z.t. door de reisorganisatie zelf gefinancierd moeten worden.
10. Hoe ziet de SGR de rol van de andere (kleinere) garantiefondsen? Zou de SGR eventueel bereid zijn om een gezamenlijk voorstel uit te werken met deze fondsen?
SGR is gaarne bereid om de regierol voor deze andere garantiefondsen op zich te nemen, maar zal natuurlijk hierbij geen kredietrisico accepteren.

Alternatieven

11. Met het oog op het inbouwen van prikkels en het delen van risico met de sector willen we met jullie de voor- en nadelen bespreken van de volgende twee opties:
- Lagere cap dan €50 miljoen, bijvoorbeeld €20 miljoen
Kijkende naar onze TOP20 zal dit alleen gevolgen hebben voor de drie grootste spelers
10.1 c en de totale voucherbank met €90 miljoen verlagen. Wij vinden dit ongewenst, omdat deze spelers met een cap van €50 miljoen al aanzienlijk gekort worden.
 - Een voucherkrediet faciliteit van 50% en de resterende 50% dient de sector zelf aan te vullen d.m.v. gebruik van bijvoorbeeld generieke regelingen of kapitaalstortingen van aandeelhouders (of een andere manier).
Het liquiditeitsprobleem is urgent en omvangrijk. De kans bestaat dat bij een faciliteit van slechts 50% een reisorganisatie nog steeds niet in staat zal zijn te overleven. Daar waar mogelijk is door de TOP20 al een beroep gedaan op hun aandeelhouder. Zoals gemeld zullen we nog terugkomen met informatie omtrent het gebruik van GO-C in de TOP20.

Staatssteun & juridische punten

12. Huidige corona staatsteunkader loopt op 31/12/2020 af en er is nog onduidelijkheid over vervolg.
Zoals eerder besproken hopen we duidelijkheid (en positieve besluitvorming) te hebben voor einde oktober. Het eind oktober naar de markt kunnen communiceren dat de voucherbank er komt, zal naar verwachting leiden tot geduld bij de consument. Dit betekent dat er tijd is voor de verdere uitwerking van de voucherbank in termen van processen, overeenkomsten, en overige juridische zaken. Maar deze tijd biedt mogelijk ook kansen op omzetting van voucher in nieuwe reis als de mogelijkheden voor reizen zich toch weer gaan voordoen.